

İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEMŞİRELİK LİSANS EĞİTİM PROGRAMI DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, hemşirelik lisans programının değerlendirilmesi görevini yürütmektedir. **Bu süreçte, eğitim programlarının değerlendirilmesinde evrensel bir yaklaşım olarak kabul edilen Kirkpatrick Program Değerlendirme Modeli esasına dayalı olarak modelin üç düzeyi ve Girdi- Süreç- Çıktı bileşenlerinin değerlendirilmesi şeklinde yapılandırılmıştır.** Model kapsamında, eğitim programının değerlendirilmesi; girdi, süreç ve çıktı unsurlarının yanı sıra Kirkpatrick değerlendirme düzeyleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

Kirkpatrick, bir değerlendirme sürecini gerekli kılan nedenleri şu şekilde sıralamaktadır: programın devam edip etmeyeceğine karar vermek, programı geliştirmek, öğrenme uygunluğunu sağlamak, eğitimin değerini maksimize etmek, eğitimi stratejik hedeflerle uyumlu hale getirmek ve eğitimin değerini ortaya koymak. Kirkpatrick Değerlendirme Modeli, tepki, öğrenme, davranış ve sonuç olmak üzere dört temel düzeyden oluşmaktadır. Bu dört düzey, eğitim süreçlerinin değerlendirilmesinde kritik öneme sahiptir. Ancak, üçüncü ve dördüncü düzeylerin değerlendirilmesi, ilk iki düzeye kıyasla daha karmaşık ve zorlayıcı olabilmektedir. Literatürde üçüncü ve dördüncü düzeylerin önemi ve niteliğine dair geniş bir bilgi birikimi bulunmasına rağmen, bu düzeylerin uygulamada değerlendirilme sıklığı görece düşüktür (Tablo 1).

Eğitim programının değerlendirilmesine yönelik oluşturulan sistem, programın işleyişini, öğrenciler ve öğretim elemanlarından alınan geri bildirimleri, memnuniyet düzeylerini, program çıktılarının gerçekleştirilme oranını ve iç-dış paydaşların görüşlerini düzenli ve sistematik bir şekilde analiz etmektedir. Bu analizler doğrultusunda, programın belirlenen hedeflere ulaşp ulaşmadığı değerlendirilmektedir. Tespit edilen eksiklikler doğrultusunda iyileştirme çalışmaları yapılmakta ve programın yürütülmesi sırasında ihtiyaç duyulan değişiklikler bu süreç aracılığıyla hayata geçirilmektedir.

Programla ilgili değerlendirme verileri, programın amaçlarını ve belirlenen standartlarını ölçmeye yönelik özel olarak tasarlanmış ölçüm araçları aracılığıyla her dönem sonunda toplanmakta ve analiz edilmektedir. Analiz sonuçları, Sürekli İyileştirme Komisyonu'na iletilmekte olup, program çıktılarında tespit edilen sorunlar, karşılaşılan engeller ve geliştirilmesi gereken alanlar belirlenmektedir. Elde edilen bulgular, yıl sonunda gerçekleştirilen bölüm yönetim kurulu, akademik kurul, fakülte kurulu, fakülte yönetim kurulu ve dönem sonu değerlendirme toplantılarında detaylı bir şekilde tartışılmaktadır. Bu değerlendirmeler doğrultusunda bir sonraki döneme ilişkin planlamalar yapılmakta ve iyileştirme çalışmaları hayata geçirilmektedir.

Tablo1. Kirkpatrick Program Değerlendirme Modelinin Düzeyleri ve Tanımları

	Değerlendirme Biçimi	Değerlendirme tanımı ve özellikleri	Değerlendirme araçları ve yöntem örnekleri	Uygunluk ve uygulanabilirlik
1	Tepki	Programa nasıl tepki gösterdiğinin ölçülmesi	*Geri bildirim formları *Sözel tepkiler *Yetiştirme sonrası anketler	*kolaydır *analiz aşaması masraflı değildir
2	Öğrenme	Eğitim programının sonunda katılımcılarda meydana gelen bilgi artışının derecesinin ölçülmesidir	*yetiştirme öncesi-sonrası testler, değerlendirmeler *gözlem-görüşme	*kolaydır *beceri ölçümü açısından uygundur *karmaşık öğrenmelerin ölçmesi zor olabilir
3	Davranış	Davranışlardaki değişim derecesinin ölçülmesidir	Değişimi, değişimin uygunluğunu ve devamlılığını ölçmede gözlem ve görüşme teknikleri	Davranış değişimi ölçmede işbirliği ve yönetsel beceri gereklidir
4	Sonuçlar	İş yaşamlarında ve çevrelerinde ortaya çıkardığı etkinin ve kesin sonuçların ölçülmesidir	Normal yönetim sistemleri ve raporlar aracılığıyla yapılan ölçümler uygundur.	Sonuçları ölçmek tüm organizasyon açısından zor olsa da bireysel olarak kolaydır

İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans eğitim programının Kirk Patrick program değerlendirme modeli düzeyleri yaklaşımı ve girdi-süreç-çıkı özelliklerinin değerlendirilmesi yapabilmek için aşağıdaki sorulara yanıt olacak şekilde program değerlendirme süreci tanımlanmıştır.

1. Eğitim programının öğrenciler ve mezunlar üzerindeki etkileri nelerdir?
 1. Eğitim ortamı ve uygulamaları ile ilişkili olanaklar, sorunlar ve gereksinimler nelerdir?
 2. Öğrencilerin giriş puanları nasıl etkileniyor?
 3. Öğrencilerin eğitim programıyla ilgili hoşnutluk düzeyi nedir?
 4. Yıllık ders başarı ortalamaları nasıl değişiyor?
 5. Sınıf geçme ve kalma yüzdelerinin değişimi nedir?
 6. Mezunların eğitim programı ve kazanımlarına ilişkin değerlendirmeleri nasıldır?
 7. Mezunların mesleki kariyer dağılımları nedir?
2. Eğitim programının eğiticiler üzerindeki etkileri nelerdir?
3. Eğitim programı planlandığı gibi uygulanıyor mu?

İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ PROGRAM DEĞERLENDİRME S İ S T E M İ

1. Eğitim programının öğrenciler ve mezunlar üzerindeki etkileri nelerdir?							
Özellikler	Kirck Patrick PD modeli Düzeyi	Parametre	Veri toplama Yöntemi	Veri analizi ve yorumlanması	Sıklık	Raporlamadan Sorumlu	Değerlendirme
Girdi	-	Yeni başlayan öğrencilerin profillerinin değerlendirilmesi	Giriş puanları ve yüzdelik dilimleri (YÖK Atlas)	Giriş puanları ve yüzdelik dilim karşılaştırılması	Yılda bir	Sürekli İyileştirme Komisyonu	Akademik Kurul
Süreç	Tepki	Öğrencilerin program hakkında görüşleri	- Ders değerlendirme formları - Uygulama değerlendirme formları - Laboratuvar değerlendirme formları - Sınıf bazında danışmanlık görüşme raporları - Program çıktıları görüş formu - EPA görüş formu - Öğrenci odak grup görüşme raporu	Anket verilerinin nicel analizi Kalitatif veri analizi	Ders/laboratuvar/uygulama alanı değerlendirme formları dönemlik Sınıf bazında akademik danışmanlık raporları dönemlik PÇ-PA görüş formları ve öğrenci odak grup görüşme raporları yıllık	Kalite Koordinatörlüğü Ölçme değerlendirme komisyonu Sürekli iyileştirme komisyonu	

	Öğrenme Davranış	Öğrenci başarısının değerlendirilmesi	Ders değerlendirme raporları (ÜBYS üzerinden) Performans Değerlendirme	Not ortalamaları, Sınıf geçme yüzdeleri karşılaştırma Puan analizi	Dönemlik	Ölçme değerlendirme komisyonu	
Çıktı	Sonuçlar	Mezun aşamasındaki öğrencilerin eğitim programı ve kendi yeterlik düzeylerini değerlendirmeleri	- Program Çıktısı Görüş Formu - Hemşirelik Lisans Eğitimi Program Değerlendirme Ölçeği	Anket ölçek analizi	Yılda bir	Sürekli İyileştirme Komisyonu	
	Sonuçlar	Kariyer seçimi ve dağılımları	Mezun izlem Formu	Anket analizi	Yılda bir	Sürekli İyileştirme Komisyonu	
2. Eğitim Programının Eğiticiler Üzerindeki Etkileri Nelerdir?							
Süreç		Eğiticilerin program hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi	PÇ ve Epa Görüş Formu İç Paydaş Çalıştayı	Anket analizi Nitel Veri Analizi	Yılda Bir	Sürekli İyileştirme Komisyonu	Akademik Kurul
3.Eğitim Programı Planlandığı Gibi Uygulanıyor Mu?							
Süreç		Ders ve uygulamalar planlandığı gibi uygulanıyor mu?	Ders değerlendirme formları İç paydaş öğretim elemanları görüş formu Ders değerlendirme geribildirim raporları Öğrenci odak grup görüşmesi	Anket analizi Nitel veri analizi	Yılda Bir	Sürekli İyileştirme Komisyonu	Akademik Kurul

***Kirkpatrick Program Değerlendirme Modelinin 3 Düzeyi ve Girdi-Süreç- Çıktı bileşenlerinin Değerlendirilmesi**